

Derfor boykotter vi FN's topmøde om fødevarer systemer

Af:

Elizabeth Mpofu, (Økologisk bonde fra Zimbabwe)

Edgardo Garcia, (Bondeleder fra Nicaraguanske Landarbejderes Forening)

Sociale bevægelser og forskere boykotter FN-topmødet, fordi det repræsenterer det industrialiserede landbrugs interesser.

Den 23. september vil FN være vært for topmødet Global Food Systems Summit (Topmøde om De Globale Fødevarer systemer). Arrangørerne af topmødet præsenterer det som årtiets vigtigste debat, der skal definere landbrugets fremtid. Målet er at samle forskellige interessenter på tværs af sektorer, der spiller en rolle i det globale fødevarer system.

Alligevel har organisationer og bevægelser for bønder og oprindelige folk fra Asien, Afrika, Europa og Amerika, som tilsammen repræsenterer størstedelen af verdens små og mellemstore madproducenter, opfordret til total boykot af topmødet. En lang række forskere og undervisere der arbejder med landbrug og fødevarer systemer, udsendte i april ligeledes en åben opfordring til at boykotte begivenheden.

For at forstå, hvorfor sociale bevægelser og videnskabsfolk vælger ikke at deltage i et FN-sponsoreret topmøde, er det vigtigt at vide, hvordan verdens fødevarer system fungerer i dag.

En håndfuld transnationale selskaber dominerer den nuværende globale føde- og råvarehandel. For eksempel står blot to firmaer – Dow Dupont og Monsanto-Bayer Crop Science – for en markedsandel på 53 % af såsædsindustrien. Blot tre firmaer står for 70 % af den globale landbrugskemiske industri, der fremstiller og sælger kemikalier og pesticider, der anvendes til afgrøder. Denne koncentration af ejerskab på få hænder, er ligeledes tydelig i husdyrsektoren, produktionen af medicin og tilskud til husdyr, landbrugsmaskiner, råvarehandel osv.

Fra såning af frø og dyrkning af afgrøder til videreforarbejdning, distribution og forbrug af fødevarer kontrollerer de transnationale landbrugsvirksomheder næsten alt. De fleste af disse virksomheder indgår nu partnerskaber med Big Tech-virksomheder for at digitalisere det globale fødevarer system med henblik på at cementere deres dominans.

Det påfaldende ved disse gigantiske koncerner er, at på trods af deres kontrol over næsten 75 % af den del af verdens naturressourcer, der kan bruges til fødevarerproduktion, kan de knap nok brødføde en tredjedel af verdens befolkning. Desuden er de ansvarlige for størstedelen af et årligt madspild for 400 mia. dollars, og for udledningen af enorme mængder drivhusgasser.

I modsætning hertil leverer vi – de små landbrugere, fiskere, landarbejdere, bønder, pastoralister og oprindelige folk – som udnytter mindre end en fjerdedel af den del af verdens naturressourcer der er egnede til fødevarerproduktion, og som ofte negligeres i den offentlige politik – fortsat omkring 70 % af verdens fødevarer. Vores netværk af lokale små fødevarerproducenter i alle hjørner af verden viste sit værd, da den industrielle fødevarerforsyningskæde brød sammen under COVID-19-pandemien.

Men når det drejer sig om at definere fremtiden for vores madsystemer, gæt så hvem der bliver inviteret af FN til at udtænke og udforme planen, principperne og indholdet af det globale topmøde. Det bliver det agroindustrielle kompleks!

FN's topmøde om fødevarer-systemer er blevet mødt af modstand på grund af dets eksklusivitet, siden det blev annonceret i december 2019. I marts 2020 skrev 550 organisationer, der omfatter nogle af verdens største bevægelser for bønder og oprindelige folk, til FN's generalsekretær António Guterres for at advare ham om, at topmødet ikke bygger på arven fra de tidligere verdensfødevarer-topmøder, som har været indkaldt af Fødevarer- og Landbrugsorganisationen (FAO).

Tidligere fik FAO mandat til at organisere disse begivenheder af sine medlemsstater, og det gav civilsamfundet mulighed for at deltage aktivt gennem parallelle selvorganiserede fora.

Der blev imidlertid ikke givet noget mandat til organisering af "Food Systems Summit of 2021" (Topmødet om De Globale Fødevarer-systemer 2021). Beslutningen om at oprette topmødet var blevet truffet af FN's generalsekretær i tæt samarbejde med World Economic Forum, som er en organisation fra den private sektor, der repræsenterer globale virksomhedsinteresser.

Styringen af topmødet forbliver i hænderne på "eksperter", som er kendt for at være trofaste forsvarere af det industrielle landbrug. Og nogle stater, der er værtslande for mange af de store multinationale selskaber, styrer dagsordenen. Gennem filantropiske fonde (styret af milliardærer og deres partnere) har arrangørerne sikret deltagelse for et lille udsnit af det globale civilsamfund – og ladet dette fremstå som bevis på topmødets inkluderende karakter.

Men nogle af de største netværk og bevægelser for producenter af mad, herunder La Via Campesina og World Forum of Fisher People, samt mange andre, har nægtet at deltage i de indledende konsultationer, som arrangørerne har iværksat, og står fast på deres beslutning om at boykotte topmødet.

Det kan ikke nægtes, at det globale fødevarer-system skal undergå en radikal ændring. COVID-19-pandemien og den logistiske flaskehals, som flere lande stod over for efter dens udbrud, har fremskyndet dette krav om en systemisk revision.

For 25 år siden, på 1996 World Food Summit (Verdensfødevarer-topmødet i 1996), insisterede sociale bevægelser på, at fødevarer-systemer, der er bygget op omkring ideen om madsuverænitet, er vejen til en bedre og sundere fremtid.

Madsuverænitet er folks ret til at bestemme over deres mad- og landbrugssystemer. Madsuverænitet adresserer befolkningers mest presserende behov overalt i verden: at få sunde, og næringsrige fødevarer, der dyrkes lokalt og under hensyntagen til miljø og klima.

Agroøkologisk og lokal produktion af mad, respekterer og sameksisterer med vores naturgivne omgivelser og fremmer humanistiske principper om solidaritet og kollektivismen. Den undgår skadelige pesticider og

kunstgødning og fremmer en mangfoldighed af næringsrige afgrøder i modsætning til industriens praksis med monokulturer.

I løbet af de sidste to årtier har sociale bevægelser gjort mange fremskridt inden for området og har overbevist FN og en række medlemsstater, om at vedtage og gennemføre agroøkologiske ideer ved udarbejdelsen af offentlige politikker. Gennem et forløb over to årtier, er det lykkedes bondebevægelserne at finde plads til repræsentation i FN, herunder i FAO og FN's Komité for Verdensfødevarsikkerhed (CFS).

Men disse to institutioner blev i første omgang holdt uden for tilrettelæggelsen af topmødet. Den nuværende og de to tidligere Special Rapporteurs for the Right to Food (særlige rapportører for retten til mad) har kritiseret topmødets nuværende format for ikke at bygge på erfaringer fra tidligere fødevarer-topmøder og påpeget, at "CFS (Comittee of World Food Security) allerede har den struktur, som topmødets arrangører har rekonstrueret i al hast".

Topmødets arrangører inviterede først CFS-formanden til at deltage i topmødets rådgivende udvalg i november sidste år og indbød FAO's Right to Food-kontor til at deltage – om end med et begrænset mandat – i marts.

På trods af disse sidste øjeblikændringer har landbrugsindustriens apologeter stadig magten til at sætte dagsordenen for topmødet. Det vil betyde, at begivenheden ikke kun vil fremme virksomhedernes interesser, men også at den allerede begrænsede plads, der er til rådighed for sociale bevægelser og civilsamfundet i FN, vil blive endnu mere indskrænket.

Generalsekretærens beslutning om at give landbrugsindustrien en så stor indflydelse på topmødet er i modstrid med artikel 10.1 i FN's erklæring om rettighederne for bønder og andre mennesker, der arbejder i landdistrikterne, hvori det hedder, at vi har ret til aktivt og frit at deltage i udarbejdelsen og gennemførelsen af politikker, programmer og projekter, der kan påvirke vores liv, jord og levebrød.

Men vi vil ikke forblive tavse over for dette åbenlyse forsøg på at bestemme over vores liv og levebrød uden at vi deltager. Vi vil boykotte FN's topmøde om fødevarer-systemer 2021 og deltage i [people's counter-summit](#) (25.-27. juli). Her vil vi – de små fødevarerproducenter og oprindelige folk – bekræfte vores solidaritet og vores principper om fødevarer-suverænitæt, som er forankret i vores territorier og vores levevis.

Dansk oversættelse (ved Inger og Bente / NOAH) i anledning af at Global Food Systems Summit (FNs globale topmøde om madsystemer) vil blive afholdt i New York 23. september: [Debatindlæg i Al Jazeera](#) fra 25. juli 2021.